

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobkyně **K. B.**, bytem ..., proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2013, sp. zn. ..., č. j...

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou žalobkyně napadala rozhodnutí vydané Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR dne 12. 4. 2013 pod č. j. ..., kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Brně ze dne 19. 12. 2012 vydané pod č. j. ... a rozhodnutí úřadu práce potvrzeno. Pokud jde o uvedené rozhodnutí úřadu práce, jednalo se o rozhodnutí, kdy z moci úřední, ve věci opětovného posouzení nároku na výši příspěvku na péči bylo rozhodnuto tak, že žalobkyni se tento příspěvek snižuje ze ... Kč na ... Kč měsíčně od 1. 1. 2013.

Žalobkyně měla za to, že byl nedostatečně zjištěn skutkový stav, tedy její zdravotní stav a z něho vyplývající nezvládání řady základních životních potřeb. Zejména poukazovala na to, že bylo nedostatečně provedeno sociální šetření, když toto je dle ust. § 25 zákona č. 108/2006 Sb., jedním ze zásadních podkladů, ze kterých vychází správní orgán při posuzování stupně závislosti, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí. Námitku o nedostatečném provedení sociálního šetření žalobkyně vznášela již v odvolání proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí, když poukazuje na to, že s ohledem na nedostatečnost provedení sociálního šetření nemohlo dojít

k získání podkladů pro rozhodnutí v kvalitě, o níž nejsou důvodné pochybnosti, neboť při sociální dávce zaměřené na zvládání sociálních dovedností nelze vycházet pouze z lékařských zpráv. Uváděla, že již v odvolání byly z její strany vznášeny námitky k nezvládnutí základních životních potřeb, a to mobility, orientace, komunikace, stravování a oblékání. K předmětnému tvrzení byly dokládány i lékařské zprávy. V rozhodnutí o zamítnutí odvolání není řádně zdůvodněno, z jakého důvodu nelze životní potřeby uznat za nezvládnuté. Současně není uvedeno jiné tvrzení o nevěrohodnosti lékařských zpráv, než 6. odst. na straně 3, který uvádí: „...K těmto zprávám lékařů a (podnikatelů) je tedy nutno postupovat „cum grano salis“ (s jistým odstupem, ne doslova, s jistou dávkou skepse, nedůvěry)“.

Žalobkyně k takovému argumentu uvedla, že posudkový lékař nemá zákonné oprávnění zpochybňovat tvrzení odborných lékařů. Není těmto lékařům nadřizen a nemá právo kontrolní pravomoci v rámci přezkumu zdravotnické dokumentace. Pokud chce uplatnit svoji pravomoc danou mu správním řádem – a tedy zjistit stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, pak může využít své oprávnění přizvat si posuzovanou osobu k lékařské prohlídce, či si vyžádat nezávislé další posouzení. Ani jedno z těchto oprávnění nevyužil, v rámci odvolacího řízení nepřizval žalobce ke svému jednání a nežádal doplnění zdravotního posouzení v jím určeném zdravotnickém zařízení. Nelze tedy hovořit o objektivním posouzení na jednání PK MPSV, když komise neměla dostatečný podklad v sociálním šetření, zpochybnila nezávislost lékařských zpráv a neučinila žádná nápravná opatření. Žalobkyně se domnívá, že zde došlo k neoprávněné aplikaci svévole úředníka a úmyslnému poškození práv zdravotně postižené osoby.

Poukazovala pak dále na to, že z rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 15. 6. 2010 bylo u žalobkyně uznáno nezvládnání úkonů, a to příprava stravy, koupání nebo sprchování, péče o ústa, vlasy, nehty, výkon fyziologické potřeby, chůze po rovině, chůze po schodech nahoru a dolů, provedení si jednoduchého ošetření, dodržování léčebného režimu, orientace vůči jiným fyzickým osobám v čase a mimo přirozené prostředí, obstarání osobních záležitostí, obstarání si potravin a běžných předmětů (nakupování), vaření, ohřívání jednoduchého jídla, mytí nádobí, běžný úklid v domácnosti, péče o prádlo, přepírání drobného prádla, péče o lůžko, udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady, další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti. Nové posouzení pro potřeby příspěvku na péči však nereflektovalo toto původní zhodnocení zdravotního stavu, kdy vůbec nedošlo ke zlepšení. Z lékařských zpráv naopak vyplývá progresse zdravotního postižení a tím i omezení schopnosti zvládat péči o vlastní osobu.

Žalobkyně trvala na tom, že došlo k zásadnímu pochybení v životní potřebě, mobilita, neboť tato životní potřeba měla být jednoznačně uznána za nezvládnutou. Žalobkyně je nucena využívat elektrického vozíku, v asistenční službě má ujednání o individuální přepravě. Dále pak pokud jde o životní potřebu orientace, z důvodu zdravotního postižení žalobkyně měla být uznána také tato potřeba jako nezvládnutá, neboť žalobkyně z důvodu zdravotního postižení musí užívat opiáty, které ji znemožňují běžnou orientaci a způsobují zmatečnost jako vedlejší účinek, který nelze odstranit indikací jiné lékové skupiny. Dále měla být uznána jako nezvládnutá potřeba komunikace, neboť z důvodu zdravotního postižení je u žalobkyně častá strnulost rukou a tím způsobená neschopnost písemné komunikace, neschopnost užívání běžné techniky díky postižení jemné motoriky (nemožnost využití mobilního přístroje). Dále pak nezvládá základní životní potřebu, a to stravování, neboť z důvodu pohybu na invalidním vozíku a v případě krátkodobého zlepšení zdravotního stavu o francouzských holích, nelze

přenášet hotové jídlo a ani řádně obsluhovat kuchyňské spotřebiče. Neschopnost koordinovat práce rukou z důvodu bolestivosti. U žalobkyně je nutný dietní režim a externí příprava jídel. Musí využívat sociální služby, na jejíž úhradu je příspěvek na péči nutný. Žalobkyně také nezvládá oblékání a obouvání, není schopna sama si zajistit plnohodnotné oblékání a obouvání, navlékání zdravotnických punčoch z důvodu omezené hybnosti. K zásadnímu pochybení došlo také v péči o zdraví, kdy žalobkyně také tuto základní životní potřebu nezvládá, z důvodu pobírání opiátů neschopnost kontroly pravidelnosti a současně neschopnost provedení si jednoduchého ošetření.

Výše uvedená argumentace je podpořena využíváním pečovatelské služby dle § 40 zákona č. 108/2006 Sb., kde je ujednání o využívání služeb, a to pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy, nebo pomoc při zajištění stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

Uvedla, že při sociálním šetření a ani lékaře posudkové služby smluvní závazky žalobkyně nezajímaly a objektivně se nezajímala o potřebu využívání sociálních služeb, byť je poskytovající organizace uvedena jako poskytovatel péče v žádosti o příspěvek na péči a je tedy zjevné, že pomoc „druhé osoby“ je nutná a nedostačují pouze technické a kompenzační pomůcky. Současně nebyla posudkovou službou ani sociální pracovníci vyžadována smlouva o poskytování sociálních služeb asistentem sociální péče ze dne 1. 6. 2012, která je od 1. 1. 2012 potřebná, pokud je poskytována péče jinou osobou než osobou blízkou či zařízením sociální péče. Z textu smlouvy je také možno dovodit potřebu péče a její faktické zajišťování jinou osobou.

Uvedla, že jednotlivé nezvládnutí základních životních potřeb rozhodné pro posouzení dávky od 1. 1. 2012 nebyly hodnoceny v souladu se závěry lékařských zpráv a ani se závěry sociálního šetření, kteréžto nebylo provedeno v rozsahu, který by mohl být zákonným podkladem.

Rozhodnutí žalované trpí vadami, neboť vzhledem ke zdravotnímu stavu žalobkyně nedbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem (ochrana zdravotně postižených a naplnění mezinárodních úmluv o nápomoci těmto osobám), kterým je ochrana zdravotně postiženého a zájem nad zabezpečením péče o tuto osobu, jak vyplývá ze smyslu příspěvku na péči. Současně dochází k porušení ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy hodnocený stav neodpovídá okolnostem daného případu. Navrhovala proto, aby krajský soud vydal rozsudek, kterým rozhodnutí žalované ze dne 12. 4. 2013 zruší a věc žalovanému vrátí k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Brně svým rozhodnutím z 19. 12. 2012 rozhodla dle ust. § 7 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZKSS“), z moci úřední ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči tak, že se žalobkyni tento příspěvek snižuje ze ... Kč na ... Kč měsíčně ode dne 1. 1. 2013. Tento právní názor správního orgánu I. stupně je aplikací výsledků posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči provedené MSSZ Brno. Tato dne 20. 11. 2012 vyhotovila „posudek o zdravotním stavu –

posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči“ zn. ... Dle posudkového závěru tohoto posudku žalobkyně je osobou, která se podle § 8 odst. 2 písm. a) ZKSS považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Nejde o osobu, která není schopna zvládat životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 3 nebo 4 základní životní potřeby a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nevede k neschopnosti zvládat základní životní potřeby uvedené v ust. § 9 odst. 1 písm. a) nebo b) ZKSS. Datum vzniku: 1. 5. 2012, platnost do 30. 4. 2015. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně podala odvolání, v němž polemizuje s posudkovým závěrem MSSZ a rovněž i s právním názorem správního orgánu I. stupně. Žalovaná považovala, v daném odvolacím řízení, za nutné opatřit si (nové, další) odborné lékařské posouzení (posudek), a to proto, aby mohla přezkoumat soulad napadeného rozhodnutí a řízení u správního orgánu I. stupně, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy a v rozsahu námitek uvedených v odvolání. Tento lékařský posudek slouží jako podklad pro rozhodnutí správního orgánu II. stupně – tj. žalované. Posudek o zdravotním stavu je souhrnem medicínských či biofyzikálních zjištění, k nimž dospěje posuzující lékař (lékaři) použitím exaktních přírodovědeckých metod – srov. nález pléna Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 11/08. Tuto činnost, v daném případě provedla PK MPSV, detašované pracoviště v Brně. Posudkem je nutno rozumět „odborné posouzení“. Jde o postup či proces odborného hodnocení; v případě posudků lékařských, pak nepochybně jde o hodnocení medicínských kritérií, která buď spočívají, jsou odvozena nebo alespoň úzce souvisejí se zdravotním stavem posuzované osoby. Za pomoci dalších kritérií pak může být hodnocen dopad zdravotního stavu do některých specifických důsledků. Tato lékařská činnost se označuje obvykle jako činnost posudková nebo lékařské expertízy – srov. rozhodnutí rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 9. 2007, č. j. 4Ads 81/2005 – 125.

Zdravotní stav žalobkyně byl tedy znovu přezkoumán a zhodnocen na jednání PK dne 21. 3. 2013. Předmětem tohoto jednání bylo posouzení stupně závislosti osoby. Žalobkyně nebyla při jednání přítomna a nebyla v důsledku toho posudkovou komisí s posudkovým závěrem seznámena. Podklady, z níž posudková komise vycházela při vypracování posudku, byly kompletní spisová dokumentace Ministerstvo práce a sociálních věcí, kompletní spisová dokumentace správního orgánu I. stupně (úřadu práce), včetně napadeného rozhodnutí a odvolání, spisová dokumentace MSSZ (včetně záznamu a lékařských nálezů), další relevantní zdravotní dokumentace vážící se k osobě žalobkyně.

Jedná se zejména o „Záznam ze sociálního šetření pro účely řízení příspěvku na péči“ ze dne 20. 6. 2012 (šetření provedeno dne 20. 6. 2012) podepsaný žalobkyní. Podpis představuje ručně psaný identifikační znak (obvykle jméno a příjmení) osoby, která se na podání vlastnoručně podepisuje. Vlastnoruční podpis má 3 základní funkce – označovací (označuje toho, kdo učinil právní úkon), deklarační (potvrzuje, že kdo právní úkon učinil, jej skutečně učinit chtěl) a důkazní, podpis je projevem vůle a ověřením totožnosti jednajícího).

Dále se jedná o lékařskou dokumentaci a zprávy lékařů v posudku uvedených.

Posudkové zhodnocení dle posudku PK ze dne 21. 3. 2013 (výňatek).

„Jedná se o posuzovanou ve věku 42 let s dlouhodobými a chronickými bolestmi zad, po náhradě močového měchýře, po operaci střev, po odstranění ledviny s bolestmi kloubů“.

Posudkový závěr posudku PK z 21. 3. 2013 (výňatek):

Žalobkyně není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopna zvládat nebo zvládnout s pomocí 4 základní životní potřeby:

- *tělesná hygiena,*
- *výkon fyziologické potřeby,*
- *osobní aktivity,*
- *péče o domácnost*

Dle příslušné dokumentace žalobkyně není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopna zvládat 4 základní životní potřeby a potřebuje každodenní pomoc nebo dohled jiné fyzické osoby. Není medicínský důvod pro nezvládání ostatních základních životních potřeb.

Z těchto důvodů se považuje dle § 8 ZKSS za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. tj. lehká závislost.

Resumé dle posudku PK MPSV ze dne 21. 3. 2013:

Jde o osobu starší 18 let věku, která se dle ust. § 8 odst. 2 písm. a) ZKSS považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I., tj. lehká závislost. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, není schopna zvládat 4 základní životní potřeby. Není medicínský důvod nezvládnutí ostatních základních životních potřeb. Tento stav trval i k datu 1. 5. 2012. Datum platnosti do 30. 4. 2015.

Zdravotní stav žalobkyně byl tedy objektivně posouzen na jednání PK MPSV dne 21. 3. 2013. K tomu žalovaný poznamenává, že se jedná o nezávislý lékařský (medicínský) posudek odborných lékařů PK MPSV. Zprávy jednotlivých lékařů, které žalobkyně navštěvuje (u kterých se léčí) nemusí nutně být zcela objektivní, neboť mezi lékařem (podnikatelem – srov. § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů) a jeho pacientem (resp. klientem) je vztah jisté ekonomické závislosti, kdy podnikatel (lékař) je existenčně závislý na svých klientech (pacientech) a s tím (dnes) neodmyslitelně spojeným transferem všeobecného ekvivalentu (finančních prostředků), a to ať už přímou formou (tzv. regulační poplatky, poplatky či doplatky na různý „nadstandard“, sponzorské dary, atd.), nebo prostřednictvím zdravotních pojišťoven (platby za výkon, kapitační platby). K těmto zprávám lékařů (podnikatelů) je tedy nutno přistupovat „cum grano salis“ (s jistým odstupem, ne doslova, s jistou dávkou skepse, nedůvěry).

Žalobkyni byla dána ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Žalobkyně této eventuality nevyužila.

Žalovaná rozhodla na základě zahájeného správního řízení (správní orgán I. stupně – zahájil řízení z moci úřední dne 30. 4. 2012, což bylo žalobkyni prokazatelně doručeno 9. 5. 2012) a odborného lékařského posouzení zdravotního stavu žalobkyně, které provedla PK, kdy byl PK zhodnocen zdravotní stav žalobkyně v rozsahu potřebném pro účely odvolacího řízení a nové posouzení závislosti osoby bylo stanoveno na základě předmětné zdravotní dokumentace. Zdravotní stav a jeho funkční důsledky byly pro účely stanovení posudkového závěru zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití kritérií stanovených v právních předpisech, neboť byly objektivizovány všechny skutečnosti týkající se zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků významné pro posudkový závěr.

S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhol zamítnout žalobu jako nedůvodnou.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně 6. 1. 2013 (doručeno na ÚP 7. 1. 2013) podala návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči, když poukazovala na zhoršení zdravotního stavu a mobility a zvládání základních životních potřeb, při kterých musí používat pečovatelku a další pomoc od sousedky, která žalobkyni také pomáhá a vozí jí k lékaři a na úřady, pokud je žalobkyně schopna a nemá akutní bolesti, u kterých nemůže dojít daleko, stěží na WC.

Předložila také oznámení o poskytovateli pomoci, a to ze strany pečovatelské služby ... a sousedky paní H. Š. Ve spise se pak nachází rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Brně, kontaktní pracoviště Brno – město ze dne 19. 12. 2012 č. j. ..., kdy úřad práce rozhodl snížit žalobkyni příspěvek na péči ze .. Kč na ... Kč měsíčně od 1. 1. 2013 s odůvodněním, že dle výsledku posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči ze dne 20. 11. 2012 platného od 1. 1. 2012 posudkovou lékařkou bylo stanoveno, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posuzovaná potřebuje pomoc při následujících základních životních potřebách: tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, osobní aktivity, péče o domácnost. Posudek z 20. 11. 2012 uvádí, z kterých lékařských nálezů posudkový lékař vycházel, přičemž uvedeno, že vycházel také ze sociálního šetření ze dne 20. 6. 2012. V posudku je uvedeno, že posuzovaná má chodítka a hůlku se sedátkem, po venku se pohybuje na skútru. Je orientovaná, komunikativní, stravuje se nutridrinky. Náplasti si lepí sama, pomoc potřebuje při hygieně, sama se obleče. Nezvládne péči o domácnost, nemá aktivity, pomoc potřebuje při ošetření vývodu. Uvedeno, že na základě doložené zdravotní dokumentace a sociálního šetření hodnotí posudková lékařka, že posuzovaná z funkčního důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládne v přijatelném standardu celkem 4 základní životní potřeby a potřebuje každodenní pomoc. Činnost se hodnotí s přihlédnutím k využití pomocných mechanismů a prostředků. Nezvládané životní potřeby jsou tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, osobní aktivity a péče o domácnost. Pokud jde o sociální šetření, bylo provedeno, jak uvedeno 20. 6. 2012 v místě trvalého bydliště posuzované, kdy uvedeno, že posuzovaná je poskytována péče ze strany Statutárního města Brna, pečovatelskou službou v rozsahu úklid, nákupy, vyřizování na úřadech, vyzvednutí prášků. Uvedeno, že posuzovaná má chodítka a hůlku se sedátkem, nevydrží dlouho stát, sezení jí nedělá problém, po venku se pohybuje na skútru. Obleče se sama, pokud jde o léky, náplasti si lepí sama nebo jí je lepí sestra. Posuzovaná má vývod, pokud se necítí

dobře, vyměňuje sestra. Pokud je jí dobře, zvládá sama. Žadatelku koupe sestra, ve vaně má sedátko. Ranní hygienu zvládá s pomocí sestry. Záležitosti na úřadech vyřizuje sestra nebo pečovatelka, k lékaři jí vozí autem kamarád. Pokud jde o stravování, užívá nutridrinky, užívá je sama. Nosí brýle, slyší dobře. Při šetření žadatelka komunikovala a byla orientovaná. Uvedeno, že posuzovaná žije sama, navštěvuje jí sestra a stará se o ní. Žije v domě s pečovatelskou službou, v bezbariérovém bytě o velikosti 2+kk v přízemí. Do domu je bezbariérový přístup.

V rámci odvolacího řízení, jak bylo zjištěno, Ministerstvo práce a sociálních věcí nechalo ve věci znovu posoudit a zhodnotit zdravotní stav posuzované a na základě toho zjištění, zda se považuje za osobu závislou na jiné fyzické osobě.

Posudek PK MPSV byl vypracován 21. 3. 2013, když posudková komise uvedla, ze kterých lékařských odborných nálezů vyšla při hodnocení zdravotního stavu posuzované, uvedla, že měla k dispozici i sociální šetření ze dne 20. 6. 2012, když v posudkovém zhodnocení uvedeno, že se jedná o 42 letou ženu s dlouhodobými a chronickými bolestmi zad, po infekci v oblasti páteřního kanálu, s recidivující slabostí zejména levostranných končetin. Posuzovaná má po náhradě močového měchýře, dále po operacích střev, trvající dyspeptické obtíže, stav po odstranění ledviny vpravo. Po stránce mentální a smyslové zcela bez patologie, výživově přiměřená, kardiálně plně kompenzována, udávány častější průjemité stavy a opakované močové infekce, v kartě praktického lékaře předpis vložek Tena lady. Pro bolesti zad a kloubů léčena v ambulanci léčby bolesti, k chůzi využívá chodítko. Po stránce neurologické recidivující oslabení levostranných končetin – přítomnost zejména při průjemových stavech, dle EMG počínající sy karpálního tunelu na levé horní končetině, hypestezie v oblasti L5/S1. Dále bolesti kloubů – omezení levého ramene do plné hybnosti, na kyčlích omezení hybnosti – závažné postižení kloubní nebylo prokázáno, výživy zvýšené. Posudková komise pak uvedla, že posuzovaná z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládá nebo zvládá s pomocí či dohledem tyto základní životní potřeby:

- **tělesná hygiena,**
- **výkon fyziologické potřeby,**
- **osobní aktivity,**
- **péče o domácnost**

Uvedeno, mobilita – u posuzované nebyla prokázána imobilita – tedy neschopnost samostatného pohybu. Posuzovaná je schopna mobility s užitím kompenzačních pomůcek, tj. francouzských holí nebo toho času s užitím chodítka, dle neurologického ani revmatologického vyšetření nebyla prokázána na končetinách těžká paréza nebo plegie, nebyla prokázána těžká kloubní destrukce s těžkým kloubním omezením zejména v oblasti nosných kloubů, které by bylo podkladem pro ztrátu nebo těžké narušení jejich statodynamické funkce a tak neschopnosti mobility. Orientace – posuzovaná je plně orientovaná všemi kvalitami, nežádoucí účinky analgetické medikace jsou dle doložených nálezů vždy řešeny změnou medikace nebo úpravou dávky, komunikace – posuzovaná je schopna adekvátní komunikace, schopna užití běžných komunikačních prostředků, např.

klávesnice apod., revmatologické vyšetření neprokazuje ztuhnutí kloubů rukou a znemožnění úchopové schopnosti, dle revmatologického vyšetření opakovaně udáváno, že drobné klouby rukou bez synovitid, omezení je v oblasti ramen, které pro schopnost písemné komunikace není posudkově rozhodné, stravování – posuzovaná je plně orientovaná se zachovanými duševními kompetencemi a smyslovými funkcemi – tedy schopna si samostatně vybrat stranu, samostatně schopna dodržovat svůj vhodný dietní režim – tj. schopna samostatně si vybrat potraviny pro ni vhodné, schopna výběru hotové stravy, schopna úchopu stravy – dle revmatologie není závažné postižení drobných kloubů, dle neurologie na levé horní končetině recidivující oslabení max. do tíže lehké až střední poruchy – nejedná se tedy o těžkou poruchu nebo ztrátu, na pravé ruce bez dokumentovaného postižení hybnosti – schopna tedy uchopení talíře, hrnku, užití servírovacího zařízení, schopna sebesycení, oblékání – platí viz. výše – při sociálním šetření posuzovaná sama udává, že se obléká samostatně, uvedené postižení nepodmiňuje nezvládnutí oblékání přiměřeně vhodného oblečení, tedy ani nutnost oblékání oděvů přes hlavu. Péče o zdraví – při zachovalých duševních kompetencích schopna samostatně dodržovat stanovený léčebný režim a přijímat zavedenou medikaci.

Posudková komise uzavřela, že posuzovaná z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby ve čtyřech základních životních potřebách a z toho důvodu se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. – lehká závislost.

Pokud jde o přezkoumávané rozhodnutí vydané žalovaným dne 12. 4. 2013 vyplývá z něho, že podkladem pro vydání uvedeného rozhodnutí byl posudek PK MPSV ČR z 21. 3. 2013 a jeho závěry.

V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že zdravotní stav posuzované byl objektivně posouzen na jednání PK MPSV 21. 3. 2013. Uvedeno, že dle žalovaného se jedná o nezávislý (medicínský) posudek odborných lékařů PK MPSV. Zprávy jednotlivých lékařů, které odvolatelka navštěvuje (u kterých se léčí) nemusí nutně být zcela objektivní, neboť mezi lékařem (podnikatelem) a jeho pacientem (resp. klientem), je vztah jistě ekonomické závislosti (na tuto skutečnost žalovaný již poukazoval v písemném vyjádření). Dále uvedeno, že odvolateli byla dána ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, této event. posuzovaná nevyužila.

Podstatou žalobních námitek žalobkyně tedy je ta skutečnost, že její zdravotní stav podložený lékařskými zprávami nebyl řádně zhodnocen, neboť pokud by tomu tak bylo, musela by PK MPSV dospět k závěru, že žalobkyně kromě jiného nezvládá ze základních životních potřeb i mobilitu, orientaci, komunikaci, stravování a oblékání, což, pokud by bylo řádně provedeno sociální šetření, muselo by být zjištěno mimo jiné i z provedeného sociálního šetření. Podle § 7 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.

Podle § 8 odst. 2 uvedeného zákona, osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby v

- a) stupni I. (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 3 nebo 4 základní potřeby,
- b) stupni II. (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna 5 nebo 6 základních potřeb,
- c) stupni III. (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna 7 nebo 8 základních potřeb.
- d) stupni IV. (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 9 nebo 10 základních životních potřeb a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Podle § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách, při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace,
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost

Podle § 25 odst. 1 zákona o sociálních službách krajská pobočka Úřadu práce provádí pro účely posuzování stupně závislosti podle odst. 3 sociální šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí. Sociální šetření provádí sociální pracovník. O provedeném sociálním šetření vyhotovuje sociální pracovník písemný záznam, který na požádání předkládá posuzované osobě.

Podle odst. 2 § 25 krajská pobočka Úřadu práce zašle příslušné OSSZ žádost o posouzení stupně závislosti osoby; součástí této žádosti je písemný záznam o sociálním šetření a kopie žádosti osoby o příspěvek.

Podle odst. 3 § 25 při posuzování stupně závislosti osoby vychází OSSZ ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb,

z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

Podle odst. 4 § 25 OSSZ zašle příslušné krajské pobočce Úřadu práce stejnopis posudku vydaného podle zvláštního právního předpisu s uvedením základních životních potřeb, které osoba není schopna zvládat a dále s uvedením, zda jde o osobu s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo hluchoslepou, jestliže tato osoba nezvládá základní životní potřeby v oblasti orientace. Toto posouzení je součástí rozhodnutí o přiznání či zamítnutí příspěvku, které obdrží žadatel.

Podle odst. 5 § 25 krajská pobočka Úřadu práce provádí sociální šetření také, pokud o to OSSZ požádá v případech, kdy provádí kontrolu původního posouzení zdravotního stavu osoby.

Posouzení věci krajským soudem.

Žaloba není důvodná.

Krajský soud dospěl k závěru, že zdravotní stav a z něho vyplývající závislosti na pomoci jiné fyzické osoby u žalobkyně byla náležitě a správně zjištěna a také správně právně posouzena.

Při zjišťování skutkového stavu vycházela posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která vypracovala posudek 21. 3. 2013 ze všech odborných lékařských nálezů, které v posudku uvedla, přičemž proti odborným lékařským zprávám popisující zdravotní stav žalobkyně, tato žádné výhrady neměla, ale rovněž ze sociálního šetření provedeného pro účely řízení o příspěvku na péči dne 20. 6. 2012. Z originálu Záznamu o sociálním šetření vyplývá, že žalobkyně s tím, jak byl popisován skutečnost, které úkony týkající se základních životních potřeb žalobkyně zvládá zcela a které ne a do jaké míry, souhlasila, neboť tento záznam žalobkyně také vlastnoručně podepsala, žádné výhrady ani poznámky k němu neměla.

Žalobkyně nesouhlasí s tím, že nezvládá pouze 4 základní životní potřeby uvedené v § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách, poukazovala na to, které další úkony nezvládá, což uváděla i v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí.

Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která jednala dne 21. 3. 2013 za přítomnosti žalobkyně, ve vypracovaném posudku však řádně zdůvodnila, proč žalobkyně nebyla posuzována jako imobilní, když mobilitu je schopna zvládat s užitím kompenzačních pomůcek, řádně zdůvodnila také, proč jsou zvládány z její strany další úkony základní životní potřeby, a to orientace, komunikace, stravování a oblékání.

Soud tedy pokládá posudek vypracovaný PK MPSV ČR za posudek úplný, správný a přesvědčivý a má za to, že takovýto posudek jako podklad svého rozhodnutí mohl být použit žalovaným při vydání rozhodnutí.

Zde soud poukazuje na judikaturu NSS (dle rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 3. 2011, č. j. 38Cad 8/2008 – 39) dle něhož v řízení o příspěvek na péči je sice odvolací orgán vázán posouzením zdravotního stavu posudkovou komisí MPSV, avšak je to odvolací orgán, který o nároku rozhoduje, proto je na něm, aby posoudil vypovídací hodnotu posudku a dle potřeby žádal doplnění posudku.

Soud má za to, že takto Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR postupovalo, posudek, který měl svou vypovídací hodnotu, který vyšel ze všech dostupných lékařských nálezů i řádného sociálního šetření vyhodnotil, a proto námitka žalobkyně ohledně nezjištění řádně skutkového stavu věci není důvodnou.

Soud odkazuje ještě na judikát NSS, rozsudek č. j. 4Ads 57/2009 – 53, z něhož vyplývá, že posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení I. stupně i v řízení odvolacím, musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Nenaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.

Soud tedy shledal, že žaloba důvodná není a proto jí ve smyslu ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

Pokud jde o náklady řízení, rozhodnutí se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, náklady řízení jí proto nebyla přiznány, žalovanému, kromě běžné úřední činnosti, žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 14. května 2014

JUDr. Jana Kubenová, v. r.

samosoudkyně